

Gäller för: Verksamhet Neurosjukvård

Giltig från: 2026-02-05

Innehållsansvar: Catrine Lind, (cata18), Sjuksköterska

Giltig till: 2028-02-05

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Åsa Lundgren Nilsson, (asalu3), Verksamhetschef

Beställning av transport till annat sjukhus

Vuxna och barn som vårdas ineliggande på avdelning 10/23 åker till annat sjukhus med ambulans eller liggande sjuktransport. Val av transportsätt bedöms från fall till fall utifrån kriterier som anges i aktuellt rutindokument.

Bakgrund och syfte

Vid beställning av transport till annat sjukhus krävs beslut om patienten ska åka i ambulans eller i liggande sjuktransport. Varje patient ska ha en individuell bedömning, där hänsyn tas till aktuellt mående och behov, samt vårdförlopp. Varje fall bedöms enskilt utifrån angivna kriterier, då intrakraniell kirurgi innebär stora risker som i sällsynta fall får förödande konsekvenser. En blödning som uppstår efter kirurgi kan snabbt leda till medvetslöshet och död, likaså kan obehandlat epileptiskt anfall leda till syrebrist och hjärnskador. Genom en kriteriebaserad transportbokning är målet att patienterna ska åka med det transportsätt som är bäst lämpat för individen.

Merparten av de neurokirurgiska patienterna kan åka med liggande sjuktransport, men det är av stor vikt att inte missa de patienter som är i behov av ambulans.

Ambulanstransport

Bemannas av 2 sjuksköterskor eller 1 sjuksköterska + 1 undersköterska. I ambulansen finns medicinsk övervakning vilket innebär att 1 vårdare sitter bredvid patienten. Under transport kan vitalparametrar övervakas och det finns möjlighet till läkemedelsadministrering (akutläkemedel) samt övriga insatser som kräver sjuksköterska. Vissa delar av VGR och närliggande regioner har lättvårdsambulanser, vilka bemannas av 1 sjuksköterska med möjlighet att stanna under färd.

Liggande sjuktransport

Bemannas av 1 undersköterska. Patienten ligger själv bak i bilen, i vissa bilar saknas skiljevägg och i andra bilar kan den som kör se/prata med patienten via kamera/mikrofon. Vid händelse under resans gång kallar de på hjälp via Rakel (Iarmcentralens kommunikationssystem för samverkan) och närmsta tillgängliga ambulans kommer.

Taxi

Taxi (sjukresa/färdtjänst) bemannas av personer utan någon form av sjukvårdsutbildning. Taxi bokas endast till de patienter som ska till särskilt boende eller hemmet. De patienter som ska till ett annat sjukhus för rehabilitering och inte är i behov av någon form av övervakning kan i vissa fall åka med taxi. Innan bokning av taxi till annat sjukhus ska frågan lyftas med läkare.

Kriterier för transport

Ansvarig sjuksköterska ska se över patientens vårdförlopp och aktuella vårdbehov. Utifrån angivna kriterier kan ambulans eller liggande sjuktransport bokas självständigt, utan kontakt med läkare. Vid osäkerhet kring val av transport ska frågan lyftas med läkare som är insatt i patientens situation. Ansvarig sjuksköterska kan delegera bokning av transport till annan vårdpersonal, efter att beslut om transportsätt tagits.

Ambulanstransport bokas vid:

- Syrgasbehov över 5 l/min
- Instabila vitalparametrar – NEWS-poäng totalt >5 alternativt >3 eller högre i en enskild parameter
- Behov av intravenös medicinering under transport, exempelvis kraftigt illamående och smärta, blodtrycksbehandling
- Pågående infusion i pump - Ringer-acetat som droppar fritt kan åka med liggande sjuktransport
- Aspirationsrisk vid kräkning, exempelvis de patienter som inte kan förmedla sitt illamående och inte heller kan vända sig om eller spotta ut vid behov
- Krampanfall under aktuellt vårdförlopp
- Behov av konstant medicinsk övervakning, exempelvis de som flyttas från NIMA
- Patienter med trakealkanyl
- Patienter som inte infaller under angivna kriterier men som din kliniska blick/erfarenhet upplever är extra sköra och därtill är i behov av ambulans

Tänk till en extra gång när det gäller patienter med kraftig kognitiv svikt och afasi.

Patienter med omvårdnadsvak behöver ej ambulans, förslagsvis kan anhöriga tillfrågas om de har möjlighet att åka med under transport. Om anhöriga ej har möjlighet att följa med och om patienten absolut inte kan vara ensam bak i bilen kan man ringa till sjuktransport och efterhöra om det är möjligt att få en dubbelbemannad sjuktransport (alternativet ska dock användas mycket restriktivt).

Patienter som inte uppfyller något av de angivna kriterierna kan åka med liggande sjuktransport.

Beställning av transport

Beställning av transport görs via Sjukvården Larmcentralers hemsida som nås via VGRs intranät. I beställningsunderlaget anges en SBA(R) där vårdbehov och ev. övervakning under transport ska framkomma. För bokning av ambulans behöver man fylla i att patienten är i behov av medicinsk övervakning. Sjuktransport bokas genom att svara nej på frågor som berör medicinsk övervakning.

För bokning av ambulans eller sjuktransport utanför VGR finns aktuella telefonnummer på telefonlistor på expedition.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystem. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Länkar:

Webbeställning sjuktransport (Ambulans/Liggande sjuktransport)

<http://www.vgregion.se/sjuktransport>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Neurosjukvård

Innehållsansvar: Catrine Lind, (catal8), Sjuksköterska

Granskad av: Linda Wahlström Andersson, (linan51),
Vårdenhetschef, Johan Ljungqvist, (johlj4), Sektionschef

Godkänd av: Åsa Lundgren Nilsson, (asalu3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9906-1676734750-179

Version: 2.0

Giltig från: 2026-02-05

Giltig till: 2028-02-05